

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie (na herstel) aan de opleiding wo-master Kunst- & cultuurwetenschappen van de Universiteit Maastricht

Gegevens

datum	Naam instelling	: Universiteit Maastricht
31 mei 2016	Naam opleiding	: wo-master Kunst- & cultuurwetenschappen (60 EC) (Engelstalige naam: Arts & Culture)
onderwerp	Graad opleiding	: Master of Arts
Besluit	Variant opleiding	: voltijd
accreditatie wo-master	Afstudeerrichtingen	: Arts, Literature and Society Politics and Society Arts and Heritage: Policy, Management and Education
Kunst- & cultuurwetenschappen		
Universiteit Maastricht		
(004404)		
uw kenmerk	Locatie opleiding	: Maastricht
ons kenmerk	Datum goedkeuren eerste panel	: 18 december 2012
NVAO/20160995/ND	Datum eerste locatiebezoek	: 31 mei 2013
	Datum eerste visitatierapport	: 31 oktober 2013
bijlagen	Datum eerste aanvraag	: 18 december 2013
2	Datum herstelplan	: 12 mei 2014
	Datum herstelbesluit	: 30 juni 2014
	Datum tweede locatiebezoek	: 22 oktober 2015 (alleen intern beraad panel)
	Datum tweede visitatierapport	: 14 december 2015
	Datum tweede aanvraag	: 18 december 2015
	(na herstel)	
	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 16 mei 2013

Voorgeschiedenis

Op 18 december 2013 ontving de NVAO van de Universiteit Maastricht een accreditatie-aanvraag voor de opleiding wo-master Kunst- & cultuurwetenschappen vergezeld van een adviesrapport waarin standaard 3 (toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties) als onvoldoende is beoordeeld. Daarmee is ook het eindoordeel onvoldoende. Op basis van een door het panel positief geadviseerd herstelplan nam de NVAO vervolgens op 30 juni 2014 een besluit tot het verlengen van de accreditatietermijn (zogenoemd herstelbesluit) van de opleiding met een periode van twee jaar, derhalve tot en met 29 juni 2016.

Op 18 december 2015 ontving de NVAO een nieuwe accreditatieaanvraag vergezeld van een adviesrapport van een tweede panel, waarin de desbetreffende standaard nu als voldoende is beoordeeld.

Pagina 2 van 8 Drie leden van het oorspronkelijke panel hebben zitting in het tweede panel. De opleiding heeft naar het oordeel van dit panel binnen de herstelperiode van twee jaar de nodige verbeteringen doorgevoerd voor standaard 3. Het panel is van mening dat de opleiding thans het vereiste niveau heeft bereikt.

Beoordelingskaders

- Artikel 5a. 12a. van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Stb. 2010, 293);
- Accreditatiebesluit WHW (Stb. 2011, 536);
- Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523)

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in beide visitatierapporten tezamen deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden de kwaliteit van de opleiding (na herstel) voldoende is bevonden.

Advies van het eerste visitatiepanel (eerste beoordeling)

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt standaard 1 als voldoende.

De masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen aan de Universiteit Maastricht omvat drie programma's die elk zowel in het Nederlands als in het Engels worden aangeboden. De drie programma's zijn:

- Arts, Literature and Society
- Politics and Society
- Arts and Heritage: Policy, Management and Education

De gemeenschappelijke kenmerken van de programma's zijn een interdisciplinaire en internationale benadering, het hanteren van een breed cultuurbegrip, de bestudering van cultuurpraktijken in hun maatschappelijke context en probleemgestuurd onderwijs (PGO) als didactisch model. Daarnaast hebben de programma's hun eigen karakteristieken ontwikkeld. 'Kunst, Cultuur en Erfgoed' onderscheidt zich door een sterke oriëntatie op professionele kunst-, cultuur- en erfgoedpraktijken met betrekking tot beleid, organisatie en educatie. Specifiek voor de programma's 'Kunst, Literatuur en Samenleving' en 'Politiek en Samenleving' zijn de gerichtheid op vernieuwingsprocessen in cultuur en maatschappij en het bredere toepassingsgebied: niet alleen kunst en cultuur, maar ook wetenschap, technologie en politiek. Daarbij geeft het programma 'Kunst, Literatuur en Samenleving' nadrukkelijk aandacht aan het culturele perspectief, terwijl het programma 'Politiek en Samenleving' nadrukkelijk aandacht geeft aan het politieke perspectief.

De commissie stelt vast dat de eindkwalificaties van de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen helder zijn geformuleerd en passend zijn voor een academische opleiding op masterniveau. Ook stelt de commissie vast dat de eindkwalificaties goed aansluiten bij de vereisten vanuit het vakgebied Kunst en Cultuur. Een aandachtspunt betreft de academische oriëntatie van de opleiding. De commissie is van mening dat de opleiding erop moet toezien dat de ruime aandacht voor de professionele beroepspraktijk en vaardigheden niet ten koste gaat van het academische profiel van de opleiding.

De commissie beoordeelt standaard 2 als voldoende.

De drie masterprogramma's zijn op een vergelijkbare wijze opgezet. Ze hanteren een rooster van twee semesters. Het masterprogramma 'Kunst, Cultuur en Erfgoed' kent in het eerste semester een groot aantal verplichte onderdelen en een aantal keuzevakken. De student specialiseert zich verder in het tweede semester door de keuze van stage en eindscriptie die inhoudelijk zo veel mogelijk met elkaar worden verbonden. De stage is niet verplicht maar wordt wel sterk aanbevolen. De meeste studenten kiezen voor een stage; ongeveer de helft van hen doet een stage in het buitenland. De masterprogramma's 'Kunst, Literatuur en Samenleving' en 'Politiek en Samenleving' bestaan uit vijf modules. Modules A en C zijn gemeenschappelijk. De overige modules zijn qua relevante theorieën en methoden, het schrijven van een scriptie en het uitvoeren van een stage toegespitst op 'Kunst, Literatuur en Samenleving' respectievelijk 'Politiek en Samenleving'. Studenten studeren af op een scriptie of, in geval van stage, een stageverslag en een stagescriptie. Grofweg twee op de drie studenten kiezen voor een stage. Tot voor kort konden studenten die werkzaam zijn als kunstenaar, binnen het programma 'Kunst, Literatuur en Samenleving' kiezen voor de optie Artistic Research. Deze studenten konden afstuderen op een artistiek project met een reflexief verslag. De track wordt vanaf 2013-2014 niet meer aangeboden.

De commissie concludeert dat de inhoud en het niveau van de opleiding adequaat zijn en waarborgen dat afgestudeerden kunnen voldoen aan de beoogde eindkwalificaties. Wel constateert de commissie dat de tweede en derde periode van de masterprogramma's 'Kunst, Literatuur en Samenleving' en 'Politiek en Samenleving' inhoudelijk te licht zijn. De commissie is echter gedurende het bezoek voldoende gerustgesteld dat de opleiding de programma's adequaat en op korte termijn zal aanpassen.

Voorts stelt de commissie enige overlap vast tussen het masterprogramma 'Kunst, Cultuur en Erfgoed' en de bacheloropleiding Cultuurwetenschappen waardoor de studiestof voor de doorstromende studenten op een te inleidend niveau blijft. Volgens de commissie hangt dit samen met haar constatering dat het masterprogramma een zeer diverse instroom kent, zowel van Nederlandse als buitenlandse studenten, waardoor relatief veel tijd gaat naar het op niveau brengen van alle studenten. De commissie raadt aan om de inhoud en het niveau van het programma te herbezielen in relatie tot de gewenste instroom en de instroomeisen. Zij geeft de opleiding in overweging om daarbij ook te kijken naar de mogelijkheden van pre-mastertrajecten teneinde potentieel aankomende studenten op het gewenste beginniveau te brengen.

De commissie concludeert dat sprake is van een helder en weloverwogen didactisch model, probleem gestuurd onderwijs, dat leidend is voor de vormgeving en inrichting van de opleiding. De commissie is zeer te spreken over de kleinschaligheid van het onderwijs en de activerende werkvormen. De commissie ziet evenwel dat PGO risico's met zich meebrengt, zoals meeliftgedrag van studenten, maar heeft gedurende het bezoek kunnen constateren dat de opleiding zich bewust is van dergelijke risico's en adequaat reageert bij eventuele problemen. De commissie acht de rendementen acceptabel voor de verschillende masterprogramma's en stelt vast dat deze studeerbaar zijn.

De opleiding heeft voldoende gekwalificeerde stafleden. Het is de commissie in positieve zin opgevallen dat er sprake is van een open sfeer en dat de docenten en studenten van de opleiding zich allen zeer betrokken voelen.

Pagina 4 van 8 Het contact tussen de docenten en studenten is laagdrempelig. De commissie vindt het positief dat de opleiding veel aandacht besteedt aan en investeert in docentprofessionalisering door middel van BKO, workshops en coaching van junior docenten. Een aandachtspunt is de zichtbaarheid van hoogleraren in het onderwijs.

De commissie stelt vast dat de voorzieningen voor de studenten adequaat zijn en dat er een goed werkend systeem van studiebegeleiding is. Het kwaliteitszorgsysteem is zo opgezet de opleiding de verbetermogelijkheden signaleert en deze verbeterpunten doorvoert in het onderwijs. De opleidingscommissie vervult hierin een actieve rol.

De commissie komt tot de slotsom dat de inhoud en vormgeving van de opleiding, de kwaliteit van het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen, de toegelaten studenten in staat stellen om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt standaard 3 als onvoldoende.

De commissie is nagegaan of de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en of studenten de beoogde eindkwalificaties realiseren. De commissie stelt met waardering vast dat de opleiding gebruik maakt van diverse toetsmethoden en vormen van feedback die goed aansluiten bij de leerdoelen en onderwijsvormen van de cursussen. De commissie stelt bovendien vast dat de opleiding in de afgelopen periode veel geïnvesteerd heeft in de kwaliteit en kwaliteitsborging van toetsing en beoordeling. Het valt de commissie in positieve zin op dat de examencommissie in dit geheel een sterk sturende rol heeft.

Wat de inrichting en beoordeling van de masterscripties betreft, ziet de commissie dat de opleiding diverse maatregelen heeft genomen om het scriptieproces meer te stroomlijnen en te formaliseren waaronder de invoering van een standaardbeoordelingsformulier en een tweede beoordelaar. Niettemin ziet de commissie in de kwaliteit en kwaliteitsborging van de eindscripties nog ruimte voor verbetering. Voorts constateert de commissie dat een gecombineerde stage/ afstudeerscriptie ten koste gaat van de beschikbare scriptieruimte. De commissie acht een stagescriptie met een omvang van ca. 5.000 woorden te beperkt om te kunnen spreken van een volwaardig academisch eindwerkstuk op masterniveau.

Om het eindniveau van de studenten te bepalen heeft de commissie diverse scripties en stagescripties ingezien. De commissie constateert op basis hiervan dat een te groot deel van de scripties van de masteropleiding Kunst- en Cultuurwetenschappen niet voldoet aan wat van een eindwerkstuk op masterniveau mag worden verwacht. De commissie ziet bij deze scripties diverse tekortkomingen. De scripties zijn volgens de commissie veelal erg descriptief en zijn theoretisch zwak. Ook ziet de commissie dat de argumentatielijn vaak zwak is en dat de relevante wetenschappelijke literatuur niet gekend is of onvoldoende wordt gebruikt. Specifiek voor de gecombineerde stage-scriptietrajecten geldt volgens de commissie bovendien dat deze scripties vaak een subjectieve neerslag zijn van de activiteiten tijdens de stage in plaats van een gedegen wetenschappelijk onderzoeksverslag waarin de student zijn verworven kennis kan inzetten. Op basis van deze constateringen concludeert de commissie dan ook dat de beoogde eindkwalificaties voor een te groot deel van de studenten niet worden gerealiseerd.

Pagina 5 van 8 De commissie brengt haar bevindingen in relatie tot haar constatering dat er ruimte voor verbetering is in de stroomlijning en formalisering van het scriptieproces. Voorts speelt volgens de commissie de beperkte scriptieruimte door de combinatie stage/afstudeerscriptie een belangrijke rol. Ook ziet de commissie een verband met de eerder geconstateerde tekortkomingen in het curriculum zelf die er volgens de commissie toe leiden dat de eindschrijving niet als sluitstuk fungeert van een duidelijk inhoudelijk academisch parcours.

De commissie beveelt de opleiding aan om met alle betrokken docenten en de examencommissie, de inrichting van het scriptieproces, de kwaliteit en de kwaliteitsborging van de scripties en de eventuele relatie tot een stage ter dege te bezien.

Advies van het tweede visitatiepanel (beoordeling gerealiseerd herstel)

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het tweede visitatiepanel (hierna: panel).

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerd eindniveau

Het panel beoordeelt standaard 3 als voldoende.

In 2013 bleek uit een steekproef van eindwerken dat een te groot deel van de studenten van de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen er niet in slaagde om de eindkwalificaties te realiseren. Volgens het panel had dit te maken met tekortkomingen in de onderwijsleeromgeving en met een nog niet optimaal ingevuld scriptiebegeleidings- en beoordelingsproces.

In de masteropleiding zijn aanpassingen in de onderwijsleeromgeving en een verdere formalisering van de scriptiebegeleidings- en beoordelingsprocedure gerealiseerd. Het panel stelt vast dat curriculumaanpassingen, aangescherpte instroomeisen en intensivering van het onderwijs studenten in staat stellen om een beter scriptieresultaat te bereiken. De curriculumwijziging heeft volgens het panel de grootste verandering teweeg gebracht en betreft de plaats van de stage en scriptie in de programma's, zeker daar waar sprake is van een gecombineerd stage/scriptietraject. In het herziene curriculum is meer ruimte voor de scriptie waardoor studenten meer diepgang kunnen bereiken. De stages zelf zijn academischer van aard dan voorheen. Het panel vindt ook de procedurele maatregelen om de scriptiekwaliteit te bewaken, bijvoorbeeld het invoeren van minimumeisen en scherpere beoordelingscriteria, doeltreffend. Het schrappen van het 'proces' uit de beoordeling zorgt voor meer transparantie en objectiviteit. Het panel onderkent tot slot het belang van intervisiebijeenkomsten voor scriptiebegeleiders/beoordelaars voor het realiseren van een nieuwe kwaliteitscultuur.

Een steekproef van negen recente eindwerken bevestigt dat op dit moment alle studenten het gewenste niveau bereiken.

Het panel concludeert dat de opleiding adequate herstelmaatregelen heeft genomen die in lijn zijn met de bevindingen en aanbevelingen van het oorspronkelijke panel en met het door de NVAO goedgekeurde herstelplan.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit Maastricht te Maastricht in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 29 maart 2016 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-master Kunst- & cultuurwetenschappen (60 EC; variant: voltijd; locatie: Maastricht) van de Universiteit Maastricht te Maastricht. De opleiding kent de volgende drie afstudeer-richtingen: Arts, Literature and Society; Politics and Society; Arts and Heritage: Policy, Management and Education. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 31 mei 2016

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Uit besluit van 30 juni 2014

Standaard		Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Onvoldoende
Eindoordeel		Onvoldoende

Beoordeling na herstel

Standaard		Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	-
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	-
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.
Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Panel eerste beoordeling en beoordeling herstelplan

- Prof. dr. Bart Verschaffel (*voorzitter*), hoogleraar Architectuur en Stedenbouw, Universiteit Gent, België;
- Prof. dr. Michael Astroh (*vicevoorzitter*), hoogleraar Filosofie, Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, Duitsland;
- Em. prof. dr. Hans van Maanen, hoogleraar Kunst en Maatschappij & Theaterwetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen, Nederland; voorzitter Kunstraad Groningen;
- Prof. dr. Geert Lernout, hoogleraar vergelijkende literatuurstudie en directeur van het James Joyce Center, Universiteit Antwerpen, België;
- Prof. dr. Susan Legêne, hoogleraar Politieke Geschiedenis, Vrije Universiteit Amsterdam, Nederland;
- Sylvia Alting van Geusau (*student-lid*), MA Kunstwetenschappen, Universiteit van Amsterdam, Nederland; independent researcher gespecialiseerd in amusements cultuur en visual culture studies.

Het panel is ondersteund door drs. Renate Prenen, secretaris (gecertificeerd).

Panel beoordeling gerealiseerd herstel

- Prof. dr. Bart Verschaffel (*voorzitter*), hoogleraar Architectuur en Stedenbouw, Universiteit Gent, België;
- Prof. dr. Michael Astroh, hoogleraar Filosofie, Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, Duitsland;
- Prof. dr. Susan Legêne, hoogleraar Politieke Geschiedenis, Vrije Universiteit Amsterdam, Nederland.

Het panel is ondersteund door dr. Floor Meijer, secretaris (gecertificeerd).